

Ministerul Culturii din România

DIRECȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU CULTURĂ BRĂILA

Brăila, Str. Mihai Eminescu nr. 10-12; Tel. 0239/611505; Fax. 0239/612622;

Web: <http://djcbrc.cultura.ro>; <http://brailadjc.blogspot.ro>; Email: djcbraila@yahoo.com

Nr. 488/ 26.02.2024

Către,

**INSTITUȚIA PREFECTULUI JUDEȚULUI BRĂILA
DOMNULUI PREFECT TIMOFEI IULIAN**

Referitor la: Informare privind situația restaurării monumentelor istorice în anul 2023.

Prin prezenta, răspundem adresei dumneavoastră cu nr. 2321/16.02.2024 recepționată la instituția noastră sub nr. 419/19.02.2024, prin care ne solicitați un material informativ referitor la „**Informare privind situația restaurării monumentelor istorice în anul 2023**”, comunicându-vă următoarele:

I. Cadrul legislativ de referință, în domeniul restaurării monumentelor istorice:

I.1. Convenția pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei, adoptat la **Granada în 3 octombrie 1985**, ratificată prin **Legea nr. 157 din 7 octombrie 1997**;

I.2. Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată 2006, cu modificările și completările ulterioare, în special următoarele articole:

” CAPITOLUL III: Intervenții asupra monumentelor istorice

Art. 23 (1) Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii și Cultelor sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.

(2) În sensul prezentei legi, intervențiile ce se efectuează asupra monumentelor istorice sunt:

a) toate lucrările de cercetare, conservare, construire, extindere, consolidare, restructurare, amenajări peisagistice și de punere în valoare, care modifică substanța sau aspectul monumentelor istorice;

b) executarea de muleaje de pe componente ale monumentelor istorice;

c) amplasarea definitivă sau temporară de împrejurimi, construcții de protecție, piese de mobilier fix, de panouri publicitare, firme, sigle sau orice fel de însemne pe și în monumente istorice;

d) schimbări ale funcțiunii sau destinației monumentelor istorice, inclusiv schimbările temporare;

e) strămutarea monumentelor istorice;

f) amenajări de căi de acces, pietonale și carosabile, utilități anexe, indicatoare, inclusiv în zonele de protecție a monumentelor istorice.

(3) Autorizația de construire, autorizația de desființare, precum și autorizațiile referitoare la intervențiile prevăzute la alin. (2) se eliberează numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și cu celelalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(...)

Art. 26 (1) În vederea protejării monumentelor istorice Ministerul Culturii și Cultelor îndeplinește, direct sau prin serviciile sale publice deconcentrate ori prin alte instituții publice subordonate, următoarele atribuții:

6. emite avizele necesare în vederea eliberării autorizațiilor de construire pentru lucrările și intervențiile asupra monumentelor istorice;

7. emite avizul privind documentațiile de urbanism din zonele de protecție a monumentelor istorice și din zonele construite protejate;

8. emite avizul privind studiile de fundamentare istorico-științifică pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice sau a zonelor construite protejate, ale secțiunilor de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului și planurilor urbanistice, precum și pentru proiectele de restaurare a monumentelor istorice;

9. emite avizul pentru Planul de amenajare a teritoriului național - secțiunea "Zone construite protejate", precum și pentru secțiunile de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului care au ca obiect monumente istorice sau zone construite protejate;

10. emite avizele pentru secțiunile de specialitate din planurile urbanistice generale ale unităților administrativ-teritoriale, planurile urbanistice zonale, precum și din planurile urbanistice de detaliu, care au ca obiect monumente istorice sau zone construite protejate;

11. emite avizele pentru intervenții asupra imobilelor situate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate;

(...)

Art. 34

(1) Comisii zonale ale monumentelor istorice funcționează pe lângă serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii ca organisme științifice de specialitate în domeniul protejării patrimoniului cultural imobil, din teritoriu, ale Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, fără personalitate juridică.

(...)

(5) Comisiile zonale ale monumentelor istorice au următoarele atribuții:

a) fundamentează și propun elementele specifice strategiei regionale privind protejarea monumentelor istorice;

b) formulează prioritățile pentru protejarea monumentelor istorice în plan regional, în vederea evaluării și asigurării fondurilor necesare;

c) analizează și propun Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice clasarea sau declasarea monumentelor istorice din regiunile lor de competență în grupa A sau B, după caz;

d) propun avizul privind documentațiile de urbanism și amenajarea teritoriului pentru instituirea, delimitarea și reglementarea construirii zonelor de protecție a monumentelor istorice clasate în grupa B sau a zonelor construite protejate cu monumente istorice clasate în grupa B;

e) propun avizarea planurilor urbanistice generale, planurilor urbanistice

zonale și de detaliu referitoare la monumente istorice, zonele de protecție ale acestora sau zone construite protejate care nu cuprind monumente istorice clasate în grupa A;

f)propun avizarea planurilor urbanistice de detaliu și a proiectelor de execuție în zonele de protecție a monumentelor istorice din grupa A și în zonele protejate cu monumente istorice clasate în grupa A, pentru care există reglementări în vigoare avizate conform art. 26 alin. (1) pct. 7;

g)propun avizul pentru documentațiile tehnice care cuprind lucrări de cercetare, investigații, expertize tehnice, proiecte tehnice și detalii de execuție pentru monumentele istorice clasate în grupa B, care nu presupun intervenția pe componentele artistice, pentru documentațiile privind zonele de protecție a monumentelor istorice și zonele construite protejate;

h)propun avizul pentru documentațiile pentru lucrări de întreținere și reparații curente la monumentele istorice clasate în grupa A, care nu aduc modificări de arhitectură în condițiile în care lucrările se execută cu materiale și tehnici de lucru specifice epocii de edificare a monumentului istoric care nu presupun intervenția pe componentele artistice.

i)îndeplinesc alte atribuții date în competență, potrivit dispozițiilor prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(6) Avizele necesare pentru situațiile prevăzute la alin. (5) lit. e)-h) se pot emite doar incluzând propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, a comisiei zonale a monumentelor istorice.

(7) Serviciul deconcentrat al Ministerului Culturii poate solicita motivat Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, comisiei zonale a monumentelor istorice reexaminarea propunerilor de aviz formulate în cazurile prevăzute la alin. (5) lit. e)-h).

Art. 34¹ (1) Prin excepție de la prevederile art. 33 alin. (1) și art. 34 alin. (5), Ministerul Culturii sau serviciile deconcentrate ale acestuia pot emite avize privind documentațiile tehnice fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, respectiv a comisiilor zonale ale monumentelor istorice, în afara cazurilor prevăzute la art. 26 alin. (2) pentru tipuri de intervenții asupra monumentelor istorice, a imobilelor din zonele lor de protecție sau din zonele protejate care afectează în mică măsură substanța istorică și/sau sunt temporare, realizate cu respectarea anumitor condiții, atunci când respectivele tipuri de intervenții și condiții sunt identificate prin ordin al ministrului culturii, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

I.3. Ordonanța nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată 2006, cu modificările și completările ulterioare;

I.4. Ordinul Ministrului Culturii nr. 2797/2017 privind stabilirea tipurilor de intervenții asupra monumentelor istorice, a imobilelor din zonele de protecție a acestora sau din zonele protejate care afectează în mică măsură substanța istorică și/sau sunt temporare și a condițiilor în care se pot emite avize fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, respectiv a comisiilor zonale ale monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

I.5. Ordinul Ministrului Culturii nr. 2.173 /2013 privind aprobarea

Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, cu modificările și completările ulterioare.

I.6. Ordinul Ministerului Culturii nr. 3037 din 20 iulie 2020 pentru aprobarea procedurii privind notificarea prealabilă și emiterea acordului scris.

II. Astfel, în vederea **conservării / consolidării / restaurării / punerii în valoare adecvată** a monumentelor istorice la nivelul județului, în anul 2023, Direcția Județeană pentru Cultură Brăila a desfășurat următoarele activități:

✦ **Activitatea de eliberare/emitere a avizelor de specialitate necesare obținerii autorizațiilor de construire/desființare**, deși se desfășoară în termenele și condițiile legii, continuă să acopere timpul de lucru al lucrătorilor într-o mare măsură datorată - în principal – **subdimensionării cu personal a statului de funcții, dar și calității neconforme a unor documentații/proiecte de arhitectură**, ce necesită mai mult timp pentru analiză și redactare a corespondenței de completare și/sau corectare a documentației inițiale.

La nivelul Direcției Județene pentru Cultură Brăila - există o **disproporție majoră între resursele umane/potențialul uman efectiv însărcinat cu realizarea atribuțiilor și sarcinilor, multiple și complexe, pe linia protejării monumentelor istorice și dimensiunile reale ale necesarului de personal, strict specializat pe diferite direcții ale domeniului.**

Această **necesitate obiectivă**, deși a fost înscrisă de legiuitor încă de la apariția actului normativ fundamental în protejarea patrimoniului cultural național imobil, respectiv prin dispozițiile **Art. 29 din Legea nr. 422/2001** privind protejarea monumentelor istorice, privind înființarea Serviciilor monumentelor istorice în cadrul Direcțiilor Județene pentru Cultură, cităm: *“În vederea realizării măsurilor de protejare a monumentelor istorice, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi (n.n. Legea nr. 422/2001), în cadrul serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, se înființează și se stabilesc atribuțiile **Serviciului monumentelor istorice, încadrat cu personal specializat în domeniu**”, nu a fost realizată nici până la data prezentei informări.*

Spre exemplu, **pentru eliberarea unui singur aviz** se execută o serie de activități succesive și obligatorii, cum sunt: verificarea documentelor/documentațiilor primite și conținutul acestora din fiecare dosar, verificarea la fața locului asupra situației efective existente în teren, redactarea adreselor către beneficiari de completare a documentațiilor cu un conținut necorespunzător/neconform, redactarea referatelor de specialitate cu propunerile de aviz către comisia de specialitate a ministerului de resort (Comisia Zonală a Monumentelor Istorice nr. 10/ Comisia Națională a Monumentelor Istorice), întocmirea, transmiterea și publicarea Tabelului cu documentațiile programate pe ordinea de zi a ședințelor Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice nr.10, participare/suținere în ședințele ordinare/extraordinare ale Comisiei Zonale ale Monumentelor Istorice 10/Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, redactarea și transmiterea înștiințărilor de aviz și plată către beneficiari sau a deciziilor, motivate, ale Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice nr. 10/Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice cu privire la corectarea /completarea /returnarea documentației, redactarea avizelor, redactarea notificărilor către proprietar în ce privește drepturile și obligațiile ce le revin potrivit Legii nr. 422/2001, editarea anexelor desenate ale avizului cu vizarea planșelor semnificative

care fac obiectul intervenției, rezolvare eventuale contestații conform dispozițiilor legale în materie (Procedura de contestare – Art. 33 din Regulamentului de Organizare și Funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice/Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice aprobat prin **Ordinul Ministrului Culturii nr. 2.173 /2013**), etc.

Direcția Județeană pentru Cultură Brăila emite și avize în domeniul protejării monumentelor istorice, fără consultarea Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice 10, începând cu anul 2017, pentru **intervenții/lucrări de mică amploare/impact** asupra monumentelor istorice (ex., bransamente la rețele edilitare / schimbări de destinație / recompartimentări interioare cu structură ușoară demontabilă / reparații fațade de mică anvergură / înlocuire învelitoare/ înlocuire tâmplării, împrejmuiri, etc.), în conformitate cu dispozițiile **Ordinului Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 2.797 din 14 noiembrie 2017** (modificat în 2018).

II.1 În vederea monitorizării intervențiilor ce se efectuează asupra patrimoniului imobil, **în anul 2023**, DJC Brăila a recepționat un număr de **135 de documentații** pentru care s-au întocmit de către compartimentul de specialitate Monumente Istorice și Arheologie al Direcției Județene pentru Cultură Brăila, fișe de avizare/referate de specialitate, fiind programate și prezentate în ședințele lunare ale Comisie Zonale a Monumentelor Istorice nr. 10 (**Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice nr.10**), avizate în baza **ORDINUL nr. 2.797 din 14 noiembrie 2017**, modificat în anul 2018 sau eliberate în baza Ordinul Ministrului Culturii 3037/2020 pentru aprobarea procedurii privind motificarea prealabilă privind emiterea acordului scris.

Menționăm că, din cele **135 de documentații**, **17 documentații au fost respinse de la avizare** pentru lucrări realizate - pentru care nu se acordă aviz retroactiv, iar la **6 documentații s-a solicitat revenire** (în ședința Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice) pentru a se modifica/completa documentațiile/proiectele inițiale, în acord cu legislația în vigoare și/sau cu rigorile specifice restaurării monumentelor istorice.

În vederea implementării măsurilor **în domeniul avizării intervențiilor**, în anul 2023, Direcția Județeană pentru Cultură Brăila a eliberat un număr de **96 avize de specialitate** în domeniul protejării monumentelor istorice, în vederea obținerii autorizației de construire și/sau desființare, pentru imobile aflate în ansambluri și situri istorice, precum și în zonele de protecție ale monumentelor istorice, din mediul urban și rural.

Din cele **96 de avize**, **64 au fost eliberate** în urma consultării Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice nr.10 și, **32 avize eliberate direct de Direcția Județeană pentru Cultură Brăila**, pentru intervenții nominalizate în **ORDINUL nr. 2.797 din 14 noiembrie 2017**, modificat în anul 2018.

În anul 2023 au fost eliberate un număr de **16 Acorduri scrise** în baza Ordinului Ministerului Culturii 3037/2020 pentru aprobarea procedurii privind notificarea prealabilă privind emiterea acordului scris, și **au fost respinse 5 documentații** cu privire la solicitare de emitere de Acord scris, întrucât lucrările erau executate/nu se încadrau în prevederile Art. 11 alin. (2) și Ordinului Ministerului Culturii nr. 3.037/2020.

Pentru avizele favorabile emise de DJC Brăila în anul 2023, pentru **27 obiective a fost solicitată/condiționată realizarea supravegherii arheologice**, iar pentru **2 obiective - realizarea cercetării arheologice preventive**.

Alte activități desfășurate în domeniul avizării de specialitate au fost:

- participarea la **12 ședințe** ale Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice 10 în care funcționarii publici ai Direcției Județene pentru Cultură Brăila au prezentat documentațiile supuse avizării, în lumina dispozițiilor legale din domeniul protejării monumentelor istorice;

- întocmirea **135** de fișe de avizare/referate de specialitate (fișele/referatele se întocmesc în urma analizării documentațiilor),

- întocmire **135 de înștiințări cu privire la avizarea/neavizarea documentațiilor + 105** de notificări privind drepturile și obligațiile proprietarilor de monumente istorice.

- Funcționarii publici ai Direcției Județene pentru Cultură Brăila au participat la **10 ședințe de lucru** în calitate de membri ai Comisiei tehnica pentru analizarea și avizarea documentațiilor de amenajare a teritoriului/urbanism și autorizarea executării lucrărilor de construcții.

- Au fost transmise către Muzeul Brăilei „Carol I”, un număr de **24 Autorizații de supraveghere /cercetare arheologică**, emise de Ministerul Culturii fiind eliberate **7 Certificate de descărcare de sarcină Arheologică**.

III. Referitor la măsurile adoptate pentru restaurarea/consolidarea și punerea în valoare a imobilele cu statut de monument istoric, în anul 2023, acestea s-au derulat pe următoarele planuri/direcții:

III.1. Activitatea de îndrumare/consultanță de specialitate/explicitarea legislației în vigoare privind protejarea patrimoniului cultural național, în spiritul necesității de stopare a tuturor formelor de distrugere și/sau alterare a patrimoniului cultural imobil, oferită direct, telefonic sau în scris, tuturor solicitanților/beneficiarilor/petenților - persoane fizice, juridice, instituții și autorități publice/ de drept privat.

În vederea implementării măsurilor de explicitare/clarificare a legislației în domeniul restaurării monumentelor istorice, în anul 2023, funcționarii publici ai compartimentului Monumente istorice și Arheologie din cadrul Direcției Județene pentru Cultură Brăila au oferit un număr de **634 consultări de specialitate:**

- 514 consultații directe/personale,
- 120 consultații telefonice

Au fost întocmite noi **Obligații privind folosința monumentelor istorice pentru un număr de 28 obiective**.

Direcția Județeană pentru Cultură Brăila a întocmit un număr de **253 de răspunsuri către Agenția pentru Protecția Mediului Brăila**, prin care s-au transmis punctele de vedere cu privire la protejarea patrimoniului cultural și al peisajului, pentru diferite investiții realizate în Municipiul și Județul Brăila.

III.2. Alte măsuri adoptate au fost cele care privesc **verificarea legalității modului de efectuare a intervențiilor/restaurărilor** și, în particular, a respectării

avizelor de specialitate emise de instituția noastră.

Astfel, personalul cu atribuții de specialitate în domeniul Monumente Istorice și Arheologie a realizat un număr de **27 inspecții** la imobilele din Municipiul Brăila.

Cu ocazia inspecțiilor au fost întocmite **16 rapoarte de monitorizare și control**, fiecare raport de control fiind referitor la unul sau mai multe imobile controlate, **au fost constatate și sancționate 2 fapte de natură contravențională** pe segmentul protejării monumentelor istorice, **fiind aplicate 2 sancțiuni contravenționale.**

Suplimentar față de inspecțiile sus-menționate, în **anul 2023**, funcționarii publici de specialitate din cadrul **Dirceiei Județene pentru Cultură Brăila și reprezentantul Inspectoratului de Poliție Județean Brăila** au efectuat **4 acțiuni de control în teren** în baza Programului de colaborare în domeniul patrimoniu cultural "Pandora VIII" la **9 Unități Administrativ Teritoriale** din județul Brăila atât pentru verificarea stării de conservare a monumentelor istorice/siturilor arheologice/monumentelor de for public, cât și pentru informarea verbală și în scris a factorilor de decizie (primari/viceprimari/secretari) asupra drepturilor și obligațiilor legale ce le revin în domeniul protejării, conservării, restaurării și punerii în valoare a patrimoniului cultural (imobil, mobil și imaterial).

Director DJC Brăila
Abăseacă Elena

